

Överlämning efter räddningsinsats

Detta Aktuellt från Räddningsverket har till syfte att ge information om vad som gäller då en räddningsinsats avslutas och räddningstjänsten/räddningsledaren överlämnar till berörd ägare eller innehavare.

Avslutande av räddningsinsats

En räddningsinsats ska pågå så länge som förutsättningarna enligt 2 § räddningstjänstlagen är uppfyllda, dvs att kommunens (eller statens) skyldighet att göra en räddningsinsats ska vara motiverad med hänsyn till de fyra kriterierna:

- behov av ett snabbt ingripande,
- det hotade intressets vikt,
- kostnaderna för insatsen,
- omständigheterna i övrigt.

När dessa förutsättningarna inte längre är uppfyllda ska räddningsledaren besluta att räddningsinsatsen avslutas.

Räddningsledarens ansvar

I 53 § räddningstjänstlagen (1986:1102) anges att: "När en räddningsinsats är avslutad, ska räddningsledaren, om det är möjligt, underrätta ägaren eller innehavaren av den egendom som räddningsåtgärderna har avsett om behovet av bevakning, restvärdeskydd, sanering och återställning.

Behövs bevakning med hänsyn till risken för nya olycksfallshändelser men kommer bevakningen inte till stånd, får räddningsledaren utföra bevakningen på ägarens eller innehavarens bekostnad.

Polismyndigheten ska lämna det biträde som behövs"

Av ovan nämnda paragraf framgår att räddningsledaren, och räddningstjänsten, inte bara har ett ansvar för den egentliga räddningsinsatsen utan även för att initiera vad som sker därefter.

Räddningsledaren ska alltså, om det är möjligt, underrätta ägaren eller innehavaren om vilka åtgärder som bedöms nödvändiga, t ex bevakning. Det kan ibland vara svårt att klara ut vem som är ägare eller innehavare. Polisen ska, enligt paragrafens tredje stycke, stödja räddningsledaren i hans arbete. Detta kan innebära att polisen hjälper räddningsledaren att finna ägare eller innehavare.

I paragrafens andra stycke framgår att räddningsledaren kan utföra bevakning på ägarens/innehavarens bekostnad efter avslutad räddningsinsats. I praktiken innebär detta att räddningstjänsten äger rätt att begära ersättning för räddningstjänstpersonal som stannar kvar på platsen för att bistå ägaren/innehavaren eller för räddningstjänstutrustning som kvarlämnas för ägarens nyttjande. Räddningstjänsten bör i sådana fall tydligt klara ut, om möjligt skriftligt, vilka förutsättningar som gäller.

Ägare/innehavare som utnyttjat egen personal eller utrustning står själv för dessa kostnader.

Rådgivning

Det är självklart angeläget att ägaren/innehavaren ges allt tänkbart stöd i form av sakkunnig rådgivning vid övertagandet av ansvaret. Detta kan t ex bestå av att en checklista upprättas för vilka åtgärder som ska vidtas vid bevakningen, hur ofta dessa åtgärder ska utföras, att erforderlig instruktion ges för användande av räddningstjänstutrustning som man kommit överens ska kvarlämnas för ägarens nyttjande osv. Vidare är det viktigt att ge information om hur ägaren snabbt kan kontakta sakkunnig inom kommunens räddningstjänst, t ex genom ett telefonnummer till jourhavandefunktion, där rådgivning kan erhållas.

Restvärdesräddning

Vid övergång från räddningsinsats till restvärdesräddning sker detta enligt det avtal som finns mellan respektive kommun och Larmtjänst AB. I april 2000 har enligt Larmtjänst 262 kommuner i landet ett sådant avtal. För de kommuner som saknar detta avtal gäller den grundläggande överenskommelse om restvärdesräddning som finns mellan Svenska Kommunförbundet och Sveriges Försäkringsförbund.

Uppdrag efter avslutad räddningsinsats

Räddningstjänsten kan efter avslutad räddningsinsats utföra tjänster - om omständigheterna så medger - på ägarens/innehavarens uppdrag. Detta bör regleras med någon form av avtal. Det är viktigt att tydligt klargöra räddningstjänstens olika roller i detta fall - samhällets resurs respektive uppdragstagare.

Exempel på blanketter vid överlämnade

Det är av stort värde att en *skriftlig* överenskommelse görs om att ägaren/innehavaren övertar ansvaret för be-

vakningen. Det är då lämpligt att en fastställd blankett används. Via Räddningsverket hemsida på Internet, www.srv.se kan du få exempel på sådana blanketter som används i fem olika kommuner - Jönköping, Värnamo, Torsby, Sörmlandskustens räddningstjänst och Uppsala. (Samtliga dessa har givit sitt tillstånd till att blanketterna finns tillgängliga via vår hemsida. Beträffande Sörmlandskustens blankett så är den en bearbetning av en blankett som tagits fram av Norrköpings Brandförsvaret).

Allmänna råd?

Räddningsverket planerar att ge ytterligare inriktning vad gäller frågor i samband med att räddningsinsats avslutas. Preliminärt planeras ett "Allmänna råd" att ges ut under senare delen av år 2000. Kontakta därför gärna oss om Ni har några önskemål eller synpunkter i frågan (telefon eller e-post, se nedan).

Räddningsverkets kontaktperson:

Lennart Larsson,
enheten för skadebegränsande verksamhet.
Telefon: 054-10 43 74
E-post: lennart.larsson@kd.srv.se

Tidigare nummer av Aktuellt från Räddningsverket under 2000

- Nr 1-00 Brandriskprognos 2000
- Nr 2-00 Räddningsdykning
- Nr 3-00 Högtrycksbrandsläckning